

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

5117 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays**NAPOČNINA:**

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25
Za Cleveland in Euclid, po razpisalnih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50,
četrt leta \$2.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months,
\$2.00 for 3 months
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 281 Tue., Nov. 30, 1943

Revija "Time" o županu Lauschetu

Ameriška revija "Time," ki je čitana in razširjena po vseh državah od atlantske do pacifične obali, je v izdaji z dne 15. novembra objavila sliko našega župana Franka J. Lauschetu ter daljši članek, v katerem seznajamo ameriško ljudstvo s tem fenomenalnim možem, ki je naše slovenske krvi. Pod naslovom "Man to Watch" ali "Mož, ki je vreden pozornosti," piše ta revija:

"Clevelandčani so vedeli, da so storili dobro stvar, ko so pred dvema letoma izvolili za največjo večino v zgodovini mesta Franka J. Lauschetu za župana. Pri zadnjih volitvah, ko je Lausche ponovno kandidiral, pa je dobil 71 odstotkov vseh oddanih glasov, — kar je bilo največje procentualno število glasov v zgodovini Clevelanda. Lausche je zmagač v 32 vartah izmed 33; v 33 vartih mu je manjkalo samo 100 glasov, pa bi bil tudi tam zmagač. Lausche, ki je demokrat, je z lahkoto zmagač v republikanskih vartah. Držeč se za "njegov frak," so demokrati izvolili večino v mestno zbornico, kar je bilo prvič v tridesetih letih. Lausche je bil edini zmogel demokrat nad Mason-Dixon črto, ki si je mogel priboriti republikanske glasove.

Lausche je 48 let star, skromen mož, kodrastih las. Sin slovenskega jeklarja (in poznejšega gostilničarja, opomba uredništva), je zrastle v tovarniški četrti ter pomagal po očetovi smrti pri vzgoji svojih devetih bratov in sestra. Pri Clevelandskem "baseballu" je postal zvezdnik in tretji "baseman" ter je igral za Duluth, ko je izbruhnila prva svetovna vojna. Iz te vojne oziroma od vojakov je prišel Lausche kot podporočnik (second lieutenant), nakar je opustil baseball ter se posvetil pravnim študijem. Leta 1934 je postal mestni sodnik. Njegovi prijatelji se spominjajo, kako so ga takrat često našli po sodnih obravnavaх zamljšenega in v dvomih, ko je tuhtal, ali so bile njegove razsodbe pravične ali ne. In že takrat so ugotovili, da vodi njegova pot naprej in navzgor, ako ga ne bo njegova vestnost prej telesno zlomila.

Lausche je bil že dolgo pred napadom na Pearl Harbor intervencionist. Njegova izvolitev leta 1941 je pomenila prav za prav clevelandski referendum vojni; Lausche je namreč z lahkoto premagal znanega izolacionista, kongresnika Martina Sweeney-a.

Pod Lauschetovim županovanjem ni bilo v Clevelandu nobenih plemenskih izgrezov, kakršne je doživel Detroit. (Na njegovi volilni listi so bili tudi trije zamorski kandidati). Kot župan je Lausche pomagal poravnati marsikateri delavski spor ter je imel že od vsega početka za seboj delavske unije. Prav tako so ob njegovi strani republikanski tovarnarji in trgovci; njegov republikanski tekmeč je bil v največjih stiskah za potrebne kampanjske fonde tekom zadnjih volitev.

In tako se je zgodilo, da je postal Lausche kar preko noči najboljši demokratski prospekt v državi Ohio. Dasi je Rooseveltov pristaš, pa vendar ne dolguje stranki ničesar. Svojo rekordno večino leta 1941 si je priboril kot neodvisni kandidat, nakar je demokratska stranka naglo skočila na njegov "band-wagon."

Urad clevelandskega župana se mora smatrati kot izborna deska za odskok: Newton D. Baker, ki je bil tudi clevelandski župan, je postal vojni tajnik v kabinetu predsednika Wilsona; republikanski župan Harold Burton, Lauschetov predhodnik, pa se je povzpela do zveznega senatorja. Lauschetu bodo posvečali svojo pozornost ne samo Ohijčani, temveč tudi ostali državljani Amerike."

Tako piše o našem županu Lauschetu uvaževana ameriška ilustrirana revija, ki jo čitajo ljudje vseh slojev od enega do drugega konca Amerike. Članek v tej ugledni reviji je smatrati za najboljšo izpričevalo Lauschetu kot človeku in politiku in za potni list v najvišje urade, ki jih morejo doseči ameriški državljani. Mi, ki smo zasledovali Lauschetovo politično udejstvovanje vse izza njegovih početkov, smo upravičeno ponosni na njegove uspehe, o katerih vemo, da še davno niso zaključili njegove kariere. Z nami vred pa je ponosna na tega našega župana slovenske krvi vsa slovenska javnost v Ameriki, ker je on mnogo pripomogel, da so Slovenci znani kot zavedna, patriotska in politično poštena narodnostna ameriška skupina. Županu Lauschetu iskreno čestitamo na laskavem članku, objavljenem v tako vplivni ameriški reviji ter želimo, da bi ga prav kmalu videli v še višjih javnih uradih, ki jih ima na razpolago ta velika demokratična dežela za svoje zveste, inteligentne in pošteno državljane.

Neodpušljivo je dajati denar raznimi provokaterjem, ki hočejo igrati visoko politiko z našo staro domovino. Ne pozabimo, da bo naš narod doma po vojni sestradan in nag; treba ga bo obleči in nasititi. Ne za politiko, ampak za kruh dajmo, če imamo še kaj srca, in če imamo kaj denarja. Politično usodo stare domovine bodo odločili v Washingtonu, Londonu in Moskvi in to brez raznih Adamičev in Kristanov, katerih naš narod v domovini ni nikdar pooblastil govoriti v njih imenu in jim pripravljati obliko države.

Vaše straže v domovini v "nemški službi"?

P. Bernard Ambrožič

Pred kratkim je bilo brati v časopisu, da je dr. Furlan v Londonu prejel pismo Josipa Vidmarja, predsednika Osvobodilne Fronte ali partizanov, v katerem mu poroča o nastalem položaju po nemški zasedbi cele Slovenije. Med drugim pove, da so partizani zajeli ves Mihajlovičev kader v Sloveniji ter razbili ali ujeli 5.000 mož od vaških straž. Nekaj teh se je pridružil partizanom, ostanki pa da so zbežali v — nemško službo...

S tem poročilom bo brez dvoma v oči marsikoga zadel vaškim stražam zadnji udarec in zdelo se bo, da zaslužijo naslov — nacisti! Tistim, ki so si že za vse slučaje in primere naredili končno sodbo in se popolnoma predali propagandi za partizane, tudi te vrstice ne bodo služile za kaj drugega kot za sramotenje nas, ki skušamo stvar pojasnjevati. Saj so od vsega začetka pri takih veljale vaše straže za izdajalce in kvizlinge, torej jih tudi ta nova obdolžitev ne more dosti bolj "obremeniti" kot že bile poprej.

Kdor si pa še ni ustvaril "trdnega" in "končnega" mnenja o tej stvari, njemu svetujemo, naj nikar prehitro ne sodi. Trditev, da so šle v "nemško službo," je dosedaj tu samo šele iz vrst partizanov. To se pa razume, da oni nimajo zanje kaj drugega ko psovane in obsojbo — vsaj besedno, ako je iz kakega razloga ne morejo tudi dejanski izvesti.

Ker obdolžitev izdajalstva ni nič novega, ne bo odveč, če si ogledamo ustanovo vaških straž od začetka do konca in potem skušamo uganiti, kaj se je prav za prav zgodilo v septembru, ko so Nemci zasedli vso Slovenijo. Morda bomo kmalu dobili poročila od tam iz kakih drugih virov, ki ne bodo tako pristanska kot je nujno pričakovati od partizanov. Kar imamo od sedaj poročil, so vsa še iz časov tik pred nemško zasedbo. Teh je pa precej in bodo vrgla dosti jasno luč na dogodke ob nemški zasedbi. In obvarovala nas bodo pred — prenačljeno obsojbo "izdajalcev" doma...

Kako so se začele "vaše straže"?

Da partizanstvo ni zgolj "takojšnja obožena borba zoper okupatorje," kot so nam dolgo narekovali, da moramo misliti, to je zdaj splošno priznani. Od doma so nam že davno zatrjevali, da je partizansko gibanje pred vsem KOMUNISTIČNA REVOLUCIJA, toda pri nas se to ni smelo povedati brez rabuke, zakaj — "limanice" še niso bile dovolj namazane... Zdaj je lima že precej več in Adamič in drugi zdaj že sami odkrito povedo, da je partizanstvo — notranja socialna revolucija. Ko bo prišel še en "coat" lima na nastavljen deske, bodo z mirno vestjo šli še korak naprej in povedali to, kar mi že zdavnaj vemo: Da, da, saj je res partizanstvo KOMUNISTIČNA REVOLUCIJA, pa kaj koga briga? Zdaj smo na konju in se to lahko pove, ko vidimo, da je naša "piecemeal" politika, kot to reče imenuje Adamič sam v nekoliko drugačnem pogledu, obrodila potrebne sadove. Zdaj so ljudje z nami in ni treba več krinke!

Osvobodilna Fronta je hotela ljudi s silo spraviti v svoje vrste. Mnogi, ki so verjeli v njene zgolj osvobodilne namene, so se odzvali. Drugi, ki so takoj ali vsaj kmalu razumeli, da gre poleg osvobodilnega boja tudi za revolucijo, ali celo v prvi vrsti za revolucijo, kot prihaja zdaj na dan, se niso odzvali. In nikakor niso, bili med tistimi, ki se niso odzvali, samo ljudje iz vrst Slovenske

Ljudske Stranke. Bili so v precejšnjem številu tudi narodnjaki drugih strank, ki se pač niso nikoli vneli za komunizem.

Partizani so začeli s svojo strahovlado, ki je trajala do spomladi 1942 in povzročila visoko število žrtev. O tem smo že poročali. Dolge mesece se nihče ni skušal postaviti v bran. Ljudje so se pač skušali skrivati, kolikor je bilo mogoče, toda žrtev so padale naprej in naprej. Tu pa tam so se vendar postavili v posameznih krajih partizanom v bran in sicer z orožjem, ki je bilo pred Italijani ilegalno, ker je bila vsaka nošnja orožja strogo prepovedana. No in kaj se je potem zgodilo? Za partizani so pridrli nad vas še Lahi, požigali in bombardirali vasi, ljudi pa odvažali v internacijo ali jih streljali kot talce, ko pravih krivcev niso izsledili, oziroma se niso niti brigali, da bi jih izsledili. V resnici so se ljudje zelo obotavljali naznati Lahom tiste med domačini, ki so izmed partizanov pobijali svoje lastne rojake, ali pa narobe, kadar je nastala potreba silobrana. Toda obenem so razmišljali, kako bi si mogli pomagati, zakaj kar tako se le niso hoteli dati pobiti vsi po vrsti.

Ali naj gredo med partizane kot so bili siljeni? Pisal sem že iz nekega poročila naravnost iz domovine, da je bilo med partizani mnogo razne sodrge, med katero dostojni domačini nikakor niso hoteli iti. In sam Adamič je priznal v svojem članku, objavljenem v *Saturday Evening Post* zadnjega zimo, kot pravi N. R. Howard v *Cleveland News* "that Partisans on their march upset the peasants by cattle-stealing, ruffian attacks and general irresponsibility." Med tako družbo je kaj razumljivo, da so se ljudje, vsaj resni ljudje, obotavljali iti. Ka torej Ali naj res ostanejo kar naprej brez vsake obrambe med dvema ognjema?

Sami poudarjajo od doma napram tistim, ki ne odobravajo v zamejstvu njihovega poznejšega početja. Pomislite, ljudje božji, ako morete, kaj se to pravi! Nad našo domovino je prišlo istočasno dvojno zlo — okupacija po tujih in domača rdeča revolucija! Enega samega zla bi se mogli kako otepati brez kakega usodnega koraka, obeh se nismo mogli, če nismo hoteli naroda držati v mesnici vse do njegovega končnega pogina. Kdor nas obsoja, bi moral sam preiskusiti na lastni koži, kar smo preizkusili mi, potem bi gotovo drugače govoril..."

Slučaj horjulskega župana Bastiča

O njem sem že poročal. Zdaj nekaj novih okolnosti. Tri dni pred smrtjo je bil v Ljubljani in prijatelji vse razložili, kako se mu godi. Partizani so mu grozili s smrtjo in je vedel, da ga bodo prej ali slej dobili v roke. Na drugi strani so bili za njim Lahi ter zahtevali od njega, da jim izda imena tistih Slovencev v občini, ki so med partizani. Bastič tega nikakor ni hotel narediti. Zato so mu Lahi zažugali, da bo on osebno odgovoren za vsak nered v občini, povzročen po partizanih. Zdaj si lahko mislimo, kako se je mož počutil. Ali mu je kazalo iti nazaj v Horjul?

Vendar se je odločil in je šel. Naj bo v božjem imenu! Toda tri dni pozneje so ga partizani res zaklali z njegovo ženo vred. Potem so pridli Lahi, zažgali Bastičevo hišo in za njo večji del vasi. (Drugo polje v prvi vrsti za revolucijo, kot prihaja zdaj na dan, se niso odzvali. In nikakor niso, bili med tistimi, ki se niso odzvali, samo ljudje iz vrst Slovenske

vse do zadnje? Partizani, morilci zbeže, stotine naroda, ki ni ničesar zakrivil, pa pade v roke okupatorju. In še zbeži pred tem v gore, pade v roke partizanom... Brezkončen krog samih nesreč!

Tako je prišlo do tega, da se je v St. Joštu, kot sem tudi že pisal, ustanovila prva "vaška straža." Ljudje so si jo sami ustanovili, od nobene centralne organizacije ni bilo pobude za kaj takega. V življenje je spravila prvo vaško stražo popolnoma resnična življenjska nujnost!

V Sent Joštu so vedeli, da so partizani zagrozili: Zdaj jo pa mahnejo na St. Jošt. Imeli so nekaj orožja, da se postavijo v bran. Toda imeli so ga brez dovoljenja Lahov. Torej bodo tudi v to vas po partizanskih "obiskih" prišli Lahi in naredili nekaj takega kot v Horjulu... Tedaj so se kratko odločili in šli zaprositi k najbližjemu lajšemu poveljstvu pravico za nošnjo orožja. To so dobili in se tako vsaj pred lastnimi represalijami zavarovali. Ker so pa imeli sami premalo orožja za uspešno obrambo pred obetajočim se precej številnim navalom partizanov, so jim Lahi dali tudi še nekaj orožja iz svojih zalog. To je resnica in tega nihče ne taji. Pa prav to je tisto, kar se tako silno obsoja, strahoto težkih okoliščin, ki so do tega privedle, pa naši nasprotniki niti najmanj nočejo vzeti v poštev. Nič ne velja, seveda, ko naši ljudje doma oznanjajo v svet: Zakaj pa partizanov ne obsojate, ki so Lahe lepo pri miru pustili, zasledovali in pobijali pa domače ljudi! Kako sabotažo so tu pa tam naredili, to je res, toda potem, ko so pridli na lice mesta Lahi, so partizani izginili, ljudi pa prepuščali na milost in nemilost Lahom. Šele pozneje, ko so Lahi začeli svojo ofenzivo, se je vršilo nekaj takih spopadov, ki bi se mogle imenovati bitke, pa tudi tedaj so skoraj povsod trpeli domačini, nad katerimi so se Lahi znašali, za partizani v hribe so se le malo spuščali.

To so živa dejstva, o katerih bo po vojni, če bo vstala zaželjena svoboda, mnogo mnogo pričevanja izmed vaših lastnih sorodnikov in znancev. Saj sem še menda enkrat ali dvakrat zapisal: Takrat me primite, ako bo pričevanje od doma drugačno kot jaz opisujem stvari. Pišem po poročilih zanesljivih ljudi, ki so se o stvarih pošteno informirali, preden so odposlali svoje popise.

St. Jošt je srečno odbil naval partizanov. To se je razvedelo po deželi in kmalu so na podoben način vsepovsod začele nastajati vaše straže. Od poletja 1942 naprej se je partizansko divjanje nad lastnimi ljudmi pogojevalo. Vaše straže si je v največji sili zamislil narod sam, ni jih osnovala nobena politična stranka ali skupina strank.

Prav tako je resnično, da niso vstopali v vaše straže samo kakšni "klerikali." Imamo na rokah primer z Vrhnike. Okoli polovice članov ondote vaše straže je bilo iz "naprednih vrst." Kar se tiče vodstva, osmih častnikov, imamo celo imena na razpolago. Dokazano je, da sta bila samo dva med njimi pripadnika SLS. Podobno še marsikje, razen v mnogih popolnoma kmečkih občinah, kjer je pač vedno bilo skoraj vse po vaseh v SLS.

Podružnica št. 3 SMZ

Členjeni člani podružnice št. 3 Slovenske moške zveze so v ljudno vabljeni, da se gotovo udeležijo glavne letne seje, ki se bo vršila v četrtek 2. decembra v Slovenskem domu na Holmes Ave. in sicer ob sedmih zvečer. Na dnevnem redu bodo volitve odbora za leto 1944 in pa drugi važni zaključki tikajoči se podružnice.

Če verjamete al' pa ne

Na jaslvi v Kozanovi gostilni sem se ravno dobro naslonil, ko je Jim držal kvišku dva prsta

Potrebno bo na tej seji nekaj ukreniti, da se bodo člani v prihodnjem letu bolj zanimali za posejanje sej svoje podružnice. Vsak zavezan član dobro ve, da če se redne seje ne vršijo, je podružnica na mrtvi točki, ker ni nobenega znaka o napredku in sam odbor pa tudi ne more nikamor.

Marsikdo vpraša: kako kaj napredujemo; tako vprašujejo tudi naši fantje, ki služijo v armadi Strica Sama. Odgovor na to lahko vsak ve, da dokler bo trajala vojna, ni več nikjer odprtega polja za pridobivanje novih članov. Dolžnost nas vseh pa je, da vsaj to obdržimo kar imamo.

Naj omenim še nekaj o moji resignaciji, katero sem postal radi rahlega zdravja še meseca aprila. Odbor je bil v več slučajih brez vsake moči, da bi se bilo izvolilo novega tajnika, ker se članstvo ni udeleževalo sej. Kaj takega kot to leto, ni bilo še nikdar poprej. Zato pa prosim vse člane naše podružnice, naj pazijo na to, da se zopet vrne med nas prava bratska sloga z željo, da se bo članstvo v bodoče bolj zanimalo za seje, ker od 235 članov, ki jih šteje naša podružnica na domači fronti, se še vedno dobi osem članov skupno z odborom, da se vsaj lahko odpre sejo.

Spomnite se vsaj naših fantov, ki so v vojski in ki s zanimanjem sprašujejo po našem napredku. Do sedaj je že 21 naših članov pod orožjem. Jako težko in nerodno pa je za odbor, ko ga člani puste tako na cedili, da so največkrat na seji sami odborniki. Pomnimo, da je v naši domači fronti zapopadeno vse kar smo zgradili za dobrobit naroda in da je naša dolžnost, da to tudi ohranimo za v bodoče kar se pač ohraniti da.

Zeleč, da se vidimo na prihodnji seji v velikem številu in da se bomo pogovorili v najlepši harmoniji za korist naše podružnice št. 3, ki je do sedaj še vedno najmočnejša pri Slovenski moški zvezi.

Chas. Benevol, tajnik.

Robinzoni v pragozdu

Perujski letalci so na izvidniškem poletu nad gostim pragozdom ob reki Madre de Dios odkrili naselbino kakšnih 80 evropskih družin, ki že od l. 1915 niso imele nobenega stika s civiliziranim svetom. Ti ljudje niso niti vedeli, kako se je končala svetovna vojna, da o novi vojni niti ne govorimo.

Bili so nabiraleci gume, ki so po polomu industrije gume l. 1915 ostali v pragozdu, ker niso imeli niti orožja niti druge opreme za potovanje skozi džunglo in za borbo z divjimi indijanskimi rodovi, ki tukaj živijo. Sprijaznili so se z bivanjem v pragozdu in s tem, da se bodo preživljali z lovom in ribolovom. Naseljenci nikakor niso kazali znakov podivjanosti, ko so jih letalci odkrili. Mnogo jih je znalo brati, nekateri so znali tudi pisati. Nosili so obleke, ki so jih ženske izdelovale iz drevesne skorje in vlaken. Imeli so številne otroke, in so živeli v enoženstvu. Ker duhovnika med njimi ni bilo, je bilo njih versko življenje seveda popolnoma zastalo.

Perujski letalci so ob pristanku odkrili najprvo ostanke nekega taborišča in primitivno orodje, kar so spočetka vse pripisovali Indijancem. Kmalu pa so nalekli na belga moža, ki je govoril špansko in jih je povedel do izgubljene naselbine.

desne roke. V tem vojskineh času bi to pomenilo "vero v vstajenje" ali "V for Victory," kot pravi angleški premier Churchill. Kadar pa človek pri bari dvigne dva prsta, pa more to imeti samo en pomen in sicer: dva natoči! Zato me je tudi obšla/mrzla zona in v smrtnem strahu sem naglo dregnil jima: "Tri prste vzdigni, oblodaj! Gave pa misliš, da sem jaz!" in me sicer ne uboga v nobeni stvari, je zdaj naglo primaknil esen prst, sledil je kratek, pa zelo iskren "na zdravje" in šli smo ven v lepo rožmarinovo jutro nageljnov dan.

Zunaj sem si moja ljubljana fanta nekoliko izposodil in jima skušal dokazati veliko nevarnost, v katero se bosta podajala, ako bosta skušala deliti dobroto tega sveta samo med seboj. "Da sem mi kaj takega ne bo nikdar več primerilo," sem jima zabijal pri enkrat, predno smo vstopili pri Drenikovih.

V prvi sobi, kjer je glavni urad, smo opazili neke ženske stvari, ki so bile zelo zaposlene s knjigovodstvom, izzvenat pa so ki so vodila naprej v drugo sobo, smo opazili dolgo cigaro, ki katere se je kadilo, kot iz American Steel & Wire Co., kadar smo najbolj zaposleni. Vedeli smo, da se drži druga koca cigare, naš prijatelj John Drenik in da je bil naš obisk v prvi vrsti namenjen njemu, smo tudi vstopili v njegovo svetlobo in mu lepo krščansko voščili dobro jutro Bog daj.

"Kam pa greste, fantje?" je vprašal John, ki je bil videti zelo zaposlen, kot je vedno. "Smo rekli, da bi šli nekoliko po svetu," je govoril v imenu naše deputacije Jim, ki si je v Drenikovem najljubši na roki.

"Po svetu greste?" se je začel John, "pa greste iz svoje lastne volje, ali vam je postalo v pragozdu prevroče iz tega ali druge vzroka? Če ste kaj zagrešili, meni lahko zaupate, morda vam lahko pomagam, ki imam dosti zveze s policijo."

"O, ne, brez vsakega greha gremo od doma," pojasnil je Jim. "Pravimo, da bi se šli na koliko preležati v Kushlanovo kempu. Prišli smo te povabiti, bi hotel iti z nami."

Johnu se je tako dopadlo, iskreno povabilo, da je kmalu ujel cigaro, ko je raztegnil ustno prijazen nasmehljaj in pravil: "Pa ne morem po nobeni vaši Sem tako zaposlen, da ne vem kje se me glava drži."

"Ti že veš, kako ti je bilo prav," je naglo poprijel Jim. "Potem smo nekaj časa molčali. Meni se je počelo dozdevati, da bo naša avdijenca pri Johnu brez "takojšnih" uspehov. Sem jima v nogi in mu šepetam: "Kaj se pa še staramo tukaj, vidiš, da ne bomo nič dobili. Lepo se skidajmo naprej."

Jim se enkrat zapeli svoje bre oči v Drenika, če ne bo moč, da ta v zadnjem hipu izreke kar po pravdanskem besedo, na primer: fantje, pa imate kaj povedati? — pa ko je videl, da res ne bo nič, je ginljivo rekel: "Pa dobro se imej, John. Ti kot dobri prijatelji nismo hoteli mimo, da se ne bi ve kaj, kaj slovili od tebe. Kaj se ve, kaj nam lahko pripeti." Videl sem, da Kozanova pijaca že deluje na Jimu, ki je postal strano megleke srca in ker sem se bal, da bi ne prišlo do kakih pretesnih vihih prizorov, ko bomo jemali s seboj, sem naglo ukazal: "Allo, fanti, marš ven! Pot je že zasedena. Pa zdravo, John." sem jim povedal, da se enkrat Dreniku in njegovim potoli smo iz ofica in praznili rok niti proti avtomobilu, ki je nas je potrpežljivo čakal na cesti, kot voli na furmana, ki je prodal trame in potem delal po civilišča do doma.

Ko smo pognali, sem napravljal fantoma dolgo pridigo, o kateri boste slišali jutri.

Kako se je Trebušnik vozil v Trst

Spisal Janko Mlakar

Se je otvorila nova železnica, ni imel Trebušnik več kamorkoli je prišel, po- ga izpraševali: Trebušnik, se li res še železnici po novi železnici? res ne? škoda! Vsaj morje bi bil v Trst, ko ste ga pogledali s Triglavom!"

Trebušnik sicer ne skrbi, kaj se godi onkraj doma, toda to ga je vedno da je sklenil peljati se po novi železnici. Grogja je Spelice ni končal, ker se mu je togota ravno naglo podela, kakor je prišla. Samo obljubiti mu je morala, da ne bo več rekla "no."

Neke lepe noči smo se torej odpeljali, kar nas je bilo Tržačanov, proti Trbižu. Napravili smo namreč majhen ovinek čez Vrbsko jezero in Celovec. Trebušnik se je to pot oblekel v narodno nošo. Imel je škornje čez kolena, telovnik z niklastimi gumbi, na glavi čepico s "cofom" in klobuk kastor. Za brambo proti dežju in solncu je vzel ogromen rdeč dežnik.

Grogja je pa nadel praznično obleko, da bi se ga ne sramoval brat v Trstu. Kamižole pa ni oblekel, ker je imel v enem rokavu zavezano steklenico vina, v drugem pa čuturo slivovke. "Človek mora biti pripravljen za vse slučaje," menil je mož, položil varno kamižolo na policco, sebe pa na klop ter kmalu zasmrčal.

Ivanka je pa razlagala Trebušniku, kateremu se je tudi začelo tožiti, kako nevarno je spati med vožnjo. "Mislite si, stric," dokazovala mu je, "ako se prigradi kaka nesreča, da skoči vlak iz tira, ali kaj enakega, in vi spite, prebudite se potem že v večnosti. Pripeti se vam lahko na ta način, da se pripeljete namesto v Trbiž naravnost v pekel."

Trebušnik ji je pa ves čas prikimoval, in Ivanka je bila vsa srečna, da ga je tako lahko prepričala. Naenkrat je pa zapazila, da stric kima le v spanju; to jo je tako raztogotilo, da se je naslonila v kot in tudi zaspala. Priznati pa moram v njeno čast, da je ves čas med spanjem — molčala.

V celem vozu sva čula samo dva, nek tujec — bil je menda Prus ali kaj — in jaz. Akoravno je bila moč vkljub jasnemu nebu precej temna, zija je venomer skozi okno. Ko se je prepričal na eni strani, da ne vidi nič, šel se je še na drugo stran prepričat. Morda je mož mislil, da je pri nas na eni strani dan, na drugi pa noč.

Mene sicer to skakanje ni motilo posebno, ako bi me ne bil dedec na vsaki postaji popraševal, kako se imenuje dotični kraj, je li mesto ali vas, kake narodnosti so prebivalci itd. Vse moje podatke si je zapisoval vestno.

Izprva sem mu odgovarjal še precej rad. Ščasoma sem se pa le naveličal tega posla, zlasti še, ker se me je loteval spalnec. Naposled sem med Dovjem in Kranjsko goro zaspal popolnoma. Tu me nekdo nanekrat stresel krepko za ramo. Prestrašen planem kvišku in mislim v prvem hipu, da smo že v Trbižu, ali pa da je vlak skočil s tira, in me smrt vabi s seboj v večnost. Toda bilo je vse kaj drugega.

Tisti preklicani Prusjak je stal pred menoj in rekel mirno: "Oprostite, da sem vas zbudil. Vedel bi rad, kako se imenuje postaja, na kateri smo se ravno ustavili."

(Dalje prihodnjič)

Kupujte vojne bonde!

Kupujte vojne bonde!

Kupujte vojne bonde!

Kupujte vojne bonde!

Kupujte vojne bonde!

Kupujte vojne bonde!

Telefon v službi domovine

Za vsakega izmed nas, ki imamo katerega svojih v armadi sta posebno važni dve reči glede uporabe telefona in sicer: Nikar ne rabiti telefona na daljave (long distance) razen v slučajih, kadar je to nujno potrebno in to posebno ne v času od sedmih do desetih zvečer in drugič, kadar dobite klic vojaka iz taborišča, nikar ne izprašujte preveč nepotrebnih vprašanj in tudi pazite, kaj vprašujete.

"Med sedmo in deseto uro zvečer je skoro edini čas, katerega imajo na razpolago naši vojaki ali dekleta, ki so v vojaški službi, da lahko pokličejo domov," tako pravi F. P. Merrick, komercialni poslovodja The Ohio Bell Telephone Co.

"Fantje in dekleta v vojaški službi nimajo dosti časa in če je pri tem še telefon v bolj oddaljene kraje preobremenjen z nepotrebnimi klici, tedaj jim je nemogoče dobiti hitre zveze z domačimi ali pa je sploh ne dobe v kratko odmerjenem času. Poleg tega pa, kadar dobiš zvezo s svojci v armadi, pazite na svoja vprašanja, da ne boste spravili vojaka ali dekleta v zadrego s vprašanjem, na katerega ne more ali ne sme odgovoriti. Saj veste, da je treba sovražniku samo par besedi in že bo izvedel za morebitne vojaške tajne, katerih bi ne smel vedeti. To je včasih tako malenkostno vprašanje in odgovor za nas, a za sovražnika pa je lahko velikega pomena."

Mr. Merrick posebno opozarja na nekatera mogoča vprašanja, katera je navedel J. Edgar Hoover, ravnatelj federalne tajne policije in posebno opozarja, da se jih izogibljemo, kadar govorimo s svojci v armadi, kajti ravno na te špijonske pazijo. Torej izogibljimo se naslednjih in podobnih vprašanj:

Kje so naši vojaki, ladje ali letala? Kje so naši protiletalski topovi, utrube, orožje, tovarne, minska polja, pristaniška obramba? Kje je izdelavano naše orožje? Kako je opremljena naša armada, kako je trenirana, kakšna so naša letala, tanki in druga oprema, kako dobro ali slabo je isto izdelano? Kakšne so spremembe v izdelavi? Kdaj odhajajo naše čete naprej? Kdaj bo gotova ladja splovljena in kdaj bo odplula na morje in kam? Kdaj bo to delo v proizvodnji izgotovljeno? Koliko moštva, ladij, letal, tankov, ter drugega orožja in vojnega materiala je izgotovljeno in kje? Koliko ga bo še narejenega? Kakšne dolžnosti imajo vojaki in mornarji? Kakšna je treninga? Pri katerem regimentu služi in ime regimenta? Kakšno delo v proizvodnji orožja vrši ta ali oni delavec? Kakšno ladjo ali letalo grade? Kakšen tovor vozi ta in ta ladja?

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Ameriške čete na potu skozi od vojne razdejano mesto Grazzanise v Italiji v noči 14. oktobra, ko so korakali proti južnim bregovom reke Volturne, katero je 5. armada generala Clarka kmalu preokročila kljub silnemu topovskemu ognju od strani Nemcev.

Gorja slika je posneta ob priliki silnega gozdnega požara, ki je nedavno divjal od Matibu, Cal., do mehiške meje na 160 milj dolgi črti. Ob tej priliki je uničenih kakih 150 domov. Na sliki vidimo vojaške pri gašenju. Ker se je požar vsled močnega vetra jako hitro širil, so v nekaterih krajih imeli prebivalci komaj dobre tri minute časa, da so se umaknili ognju.

Kje so naši vojaki, ladje ali letala? Kje so naši protiletalski topovi, utrube, orožje, tovarne, minska polja, pristaniška obramba? Kje je izdelavano naše orožje? Kako je opremljena naša armada, kako je trenirana, kakšna so naša letala, tanki in druga oprema, kako dobro ali slabo je isto izdelano? Kakšne so spremembe v izdelavi? Kdaj odhajajo naše čete naprej? Kdaj bo gotova ladja splovljena in kdaj bo odplula na morje in kam? Kdaj bo to delo v proizvodnji izgotovljeno? Koliko moštva, ladij, letal, tankov, ter drugega orožja in vojnega materiala je izgotovljeno in kje? Koliko ga bo še narejenega? Kakšne dolžnosti imajo vojaki in mornarji? Kakšna je treninga? Pri katerem regimentu služi in ime regimenta? Kakšno delo v proizvodnji orožja vrši ta ali oni delavec? Kakšno ladjo ali letalo grade? Kakšen tovor vozi ta in ta ladja?

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

Vseh takih in podobnih vprašanj se moramo izogibati, kadar govorimo z našimi fanti in dekleti, ki so v vojaški službi. Zavedajmo se, da sovražni špijoni pazijo na vsako malenkost, ki bi jo mogli ujeti iz ust neprevidnega vojaka ali delavca.

je bilo z njim skoraj pri kraju. Zena je skomigala z rameni, mislila na prednike, ki so umirali s sedeminsedemdesetimi leti, in vpila:

"Če ne boš počenjal neumnosti, boš lahko živel še deset let."

Vsak dan je ponavljala ta stavek, a ni je hotel poslušati. Ko je bila izgovorila, se je dvignil in začel hoditi po sobi in premikati ustnice, kot da bi molil. Zapazil je Sabino, najmlajšo hčer, tisto s smehljajom ob obrazom in po ramenih nakodranimi lasimi: z grozo je strmela vanj.

Ta strah pred smrtjo se ji je zdel sicer odvraten in otročji, bolesten, vendar upravičen, kajti mislila si je:

"Kaj bo taka duša mogla delati na onem svetu?"

Maubertovo ožjnost je neprestano oživljala dogodek, ki je včasih vso vas napravljal mrzlično, ob tej žalostni uri med dnevom in nočjo se je razlegal glas iz zvonika kot velikanska solza. Kdor ga ni slišal, se je kmalu tresel: glas se je vračal kot žalosten opomin.

"Čuj! K mrliču zvoni? Kdo je umrl?"

Če je šlo za mladeniča, je vzdihoval. Če je šlo za starca, je trepetal.

Da je odvrnil svojo bolečino, sta mu bili dve stvari: miza in lov. Požeruh ni bil pač pa sladkosnednež in izbiričnej. Služabniki so zatrjevali, da v najboljših hišah v okolici, celo na gradu Nervain, niso pripravljali takih jedi kot pri njem, tako dobro pripravljanih, pa naj so bile to ribe, divjačina, medved ali slašice.

Pri obedu ni izgovoril nobene besede in prav nič ni pazil na pogovore gostov; toda, če je kdo govoril o lovu, je odložil vilice in začel pripovedovati s hitrim in navdušenim glasom — besede je spremljalo prav toliko kretanj — o dogodivščinah, ki so imele vedno

isti razplet: na nosu je skrivil kazalec in delal znamenja, kot da pomerja na ptiča ali na četveronožca, nato je pa posnemal bevskanje ranjene živali.

Vzgojil si je učence z velikimi rokami, velikimi nogami in širokimi rameni, ki so bili prav tako nadarjeni kot on. Skozi šestdeset let je letal s svojo slavno četo po gozdovih, ali sedaj so bili vsi tovariši mrtvi in je streljal sam, včasih pa z grofom Nervainom, ki so ga preprosti ljudje klicali za gospoda Bernarda.

V zimskem jutru si pogosto slišal tam zunaj krik, o katerem se je zdelo, da prihaja od kakega pijanega ptiča, krik radosti. Maubert je klical pse in se z očičeno puško in lovsko torbo preko ramen pridružil gospodu Bernardu.

Rekel je besedo ženi v slovo; dolgo časa mu je sledila v mislih. V spominu je gledala prizor, ki ga je videla na potovanju ob oknu brzovlaka: ptič prhuta s krili nad prostrano zemljo in dva človeka korakača z velikanskimi koraki, ali zdi se, da se niti ne premikata.

Med starim Maubertom in gospodom Bernardom je bilo pravo prijateljstvo. Nikdar ni sreča enega vznemirila zavist drugega. Na poti sta govorila malo in še to skoraj vedno le enozložne besede. Zdelo se je, da okrog sebe ne vidita nič, ali čutila sta bolje kot vsakdo, kako lep je svet, ko jutranja zarja pošilja nad reko bele meglice. Zнала sta iznenaditi minuto, ko se črta v zraku izoblikuje kot v zapaljeno slamo. Nato sta zapustila kraje, kjer prepevajo divji petelin, da sta stopila v kraje, kjer vse šumi od divjih klicev in krikov.

(Dalje prihodnjič)

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

MALI OGLASI

Avto naprodaj
Buick, 1938 Sedan v dobrem stanju. Zglasite se na 1082 E. 66. St. Telefon HE 2704. (281)

Odda se
Poštenim ljudem se odda kuhinja in spalnica. Zglasite se samo dopoldne na 1604 E. 41. St., spodaj. (281)

Ako iščete
dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.
FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.
(Tues. x)

Vrnite steklenice
Vsem onim, ki imajo steklenice, zaboje ali sode od BUCK-EYE piva, naznanjamo, da jih bomo jemali nazaj samo do konca tega leta ter bomo zanje povrnili depozit. Gostilne in trgovine nas lahko pokličejo in bomo prišli ponje, posamezne osebe jih morajo pa prinesiti sami nazaj, ker do zasebnih hiš truki ne smejo po odloku vlade.

Double Eagle Bottling Co.
6517 St. Clair Ave.
Henderson 4629. (285)

Soba se odda
Odda se lepa opremljena soba dekletu. Zglasite se po šestih zvečer na 6834 Bayliss Ave. zgorej, zadej. (283)

DOBRA SLUŽBA
Sprejme se strežkinjo za restavracijo in tudi žensko, ki bi pomagala v kuhinji. Zglasite se v

ŠORNOVI
restavraciji
6034 St. Clair Ave.
(283)

DELO DOBIJO
MOŠKI PRI VOZIČKIH POMIVALCI POSODE PORTERJI
predznanje ni potrebno
Plača od ure
Povrhu overtime
Dobri delovni pogoji
V novi industrijski kafeteriji
Morajo biti državljani
The American Stove Co.
Aircraft Division
1825 E. 40. St.
(282)

Moške in ženske splošna tovarniška dela
se potrebuje za
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.
Zglasite se na
Employment Office
1256 W. 74. St.
National Carbon Co., Inc.
(281)

OSKRBNICE
Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj.
Šest noči v tednu.
V mestu—
750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.
Plača \$31.20 na teden.
Delni čas—
1588 Wayne Rd., Rocky River.
Tri ure na dan, 6 dni v tednu.
Plača \$9.90 na teden.
Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne prigrasite.
Employment Office odprt od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan, razen v nedeljo.
Zahteva se dokaz o državljanstvu.
The Ohio Bell Telephone Co.
700 Prospect Ave., Soba 901
(281)

TOVARNIŠKO DELO
100% OBRAMBNO DELO
predznanje ni potrebno
Plača od ure in overtime
Ako ste zdaj zaposleni v važni industriji, morate dobiti izpustnico, da ste na razpoloženje.
THE DRAPER MFG. CO.
E. 91. St. and Crane
1 blok južno od Union Ave.
(282)

HOTEL STATLER
ima odprto za
HOUSEBOY
HOUSEMAN
POČOČ V KUHINJI
ZA SPOŠNO POMOČ
STATIONERY KURJAC
BETONSKI FLIKAC
ELEKTRIKAR
BAR BOYS
Prosta zavarovalnina
Prosta zdravniška postrežba
Počitnice s plačo
Plača, hrana, uniforma, odvisno od dela
Zglasite se pri vrodu za služabništvo zadej za hotelom na 12. cesti, soba 335 od 9 zjutraj do 6 zvečer.
(282)

OUR BONDS WILL LAUNCH A SUBMARINE

MISTERIJA

ROMAN

—Imeniten slučaj! Smatraj-te naju, mojo zaročenko in me-ne, za plačujoča potnika. Ra-zen tega vam, ko pridemo v San Francisko, izročim vsoto tisoč dolarjev, ki jo razdelite moštva, in posebno nagrado za mornarja, ki sta prišla s čol-nom.

Rattlesnake ni vedel, kaj bi počel od veselja: sreča mu je prinesla dva plačujoča gosta in razen tega je rešil Bradyja, ki je bil član najboljše družbe v San Francisku, kar da njego-vemu omajanemu slovesu spet nov sijaj.

Kadi lepšega se je nekoliko branil, češ da je njegova nava-da, da od ponesrečencev niko-li ne zahteva niti pare, končno pa je sprejel vse, kar mu je Lionel obljubljal.

Znano je čitateljem, da je bil kapetan Rattlesnake stalen gost v "Železni hiši" in član tajnega združenja Mygalov, toda za Misterijine skrivnosti ni vedel in ni mu bilo znano, da sta si Misterija in Lionel nasprotnika.

Misterija bi se bila silno za-čudila, ako bi bila zvedela, da je Bradyja rešil ravno eden članov njenega združenja.

Kapetan se je hotel pokaza-ti čim najljudnejšega napram tako bogati in znani osebi, ka-kršen je bil yachtmán, in dal je obema ponesrečencema na razpolago svojo kabino. Pre-skrbel jima je vse, kar sta po-trebovala; sveže perilo, obleko in hrano.

Lionel je slekel svoj premo-čeni pojič in se oblekel v mornarja. Z zadovoljstvom je za-pazil, da ni izgubil svojih listin in da je še vedno v posesti čud-nega hieroglifskega papirja, ki ga je bil ugrabil Misteriji. Prav za prav ni vedel, kaj naj počne z njim, a ko ga je dal posuši-ti ga je skrbno spravil v listni-co.

Med tem, ko je tako urejeval svoje stvari, se je bila Naola vlegla v kabini v posteljo in ta-koj zaspala.

Naslednji dan se je bila že čisto popopravila od prestanih strašnih dogodkov. Kapetan Rattlesnake je našel na svoji ladji zaboj, poln ženskih oblek in tako se je lahko Naola do-stojno oblekla in vrgla proč svojo škrlatno haljo.

Odeta v črno obleko se je zdela še lepša kot v svečeniški halji. Lionel se je vedno bolj čudil njeni skromnosti in nje-nemu finemu vedenju ter bil vedno bolj zadovoljen.

— Odpotoval sem, da po-iščem zaklad, je dejal smejoč se Naoli, in v resnici se vra-čam z zakladom.

Pihal je močan jugozapaden veter in "Vesela Dolly" je hi-tela z vsemi jadrji v smeri proti San Francisku. Lionel in Na-ola sta sedela drug poleg dru-gega in z zanimanjem gledala delfine, ki so se premetavali po vodni gladini in sledili ladji.

Cim bolj pa so se približe-val ameriški obali, tembolj je postajala mladenka nemirna.

—Stopim v svet, ki ga ne poznam, je dejala pogosto. Ka-ko me boš predstavil svojim prijateljem? Tisočkrat se os-mešim s svojim vednjem, in ve-like dame, tvoje prijateljice, se bodo norčevale iz uboge Indi-janke!

—Ne imej skrbi radi tega, je odvrnil živahno; ti si lepša in elegantnejša in se znaš bolje vesti, kot večina teh velikih dam. Navadim te nekaterih običajev, ki jih še ne poznaš, in ko boš imela obleke, kakor

se spodobijo za tvojo lepoto in stališče v družbi, ki ga zavza-meš, bodo vsi saloni v Frisku ponosni, da štejejo soprogo Li-onela Bradyja med svoje ob-iskovalke.

Kapetan Rattlesnake je bil zelo diskreten in se je redko mešal v pogovor zaročencev. Si-čer je pa na vse načine prav pozorno skrbel zanj in ju skušal zabavati.

Da zaveseli Naola, je prire-dil lov na leteče ribe, drugič pa je dal ujeti morskega soma.

Ta lov dekletu ni ugajal in je napravil na njo strašen utis. Ko je videla, da somovo srce na krovu ladje bije še eno uro po smrti živali, se je spomnila strašnih daritev, ki jim je dva ali trikrat prisostvovala v svo-ji mladosti, in bila je ves dan žalostna.

Potovanje se je srečno kon-čalo in teden dni po njiju ču-deznem begu sta Lionel in Na-ola stopila na pomol v San Francisku. Bilo je krasno solnčno jutro. Poslovala sta se od poštenega kapetana Rattle-snaka, ki ga je Lionel kraljev-sko obdaril za uslugo.

ČETRTO POGlavJE

"Vile sreče."

V nekaj tednih se je Naolina zunanost precej spremenila. Nihče ne bi bil spoznal v ele-gantni, a skromno oblečeni mladi dami bivšo svečeno Soinca, odeto v rdečo haljo in kronano z diademom pestro barvanih ptičjih peres. Še nje-na lahna potemnela polt je ko-maj kazala indijansko pokole-nje.

Prve dni po njiju prihodu je v Lionelovo vilo prihajalo ne-broj ljudi, najprej trgovci, ki so prinašali raznega blaga, oblek itd. za Naola, potem pa razni profesorji, katerim je povzročila njeno vzgojo. Imela je izreden spomin in se igrave naučila vsega, kar je bilo treba. Želja, da postane vredna Li-onela, jo je le še bolj podžigala.

Protestantski pastor, časti-ljiv starček, jo je učil verouka. Ker je bila kot otrok dve leti v katoliškem penzionatu, ji je bila naloga zelo olajšana. Če en mesec je bila že toliko pou-čena o skrivnostih Kristove ve-re, da se je lahko vršila njena póroka z Lionelom. Obred so opravili ponoči v mali kapeli, kamor je zahajalo le malo lju-di in nobenemu časopisu se ni javila ta novica. Ko pa je, ker so slednji ljudje le zvedeli zanj, zašla v javnost, je po-zvročila naravnost škandal.

Teden dni je vsa družba v San Francisku govorila edino-le o poroki elegantnega yacht-mana z Indijanko, pravo divja-kinjo, hčerko poglavarja "Ink."

—Kdo bi si mislil, da to sto-ri gentleman, ki se je zdel tako korekten? so ponavljala dekle-ta, za katerih naklonjenost se nekdaž Lionel ni brigal. Mo-ral je zblazniti!

Drugi pa so rekli, da je stor-il yachtmán prav.

—Ta ljubi Lionel je bil ve-dno ekscentričen, so dejali. Ni-koli se ni ravnal po drugih. Menda je njegova soproga zad-nja potomka azteških cesarjev. Res imenitno in izredna poro-ka!

Novoporočenca sta se malo brigala za hvalo in grajo, ker itak ni dospela do njiju ušes. Živela sta drug za drugega v popolni samoti. Dnevi so jima hiteli naprej naglo kot lepe sanje. Lionel je z veseljem raz-lagal svoji mladi soprogi vse, česar ni vedela o zapadni civi-lizaciji. Za mesec dni sta od-

potovala na poročno potova-nje preko Severne Amerike.

Naola se je zelo zanimala za vse, kar je videla, toda v veli-ko začudenje Lionelovo ni bila niti preveč očarana, niti na-vdušena.

—Čuj, je rekla neki dan svo-jemu soprogu; vse, kar mi raz-kazuješ, je občudovanja vred-no, a moram ti reči, da mi še bolj ugaja doma, pri tebi, na vrtu najine vile, nego sredi teh hrupnih mest, kjer ljudje leta-jo kot blazni okoli.

—Ali se torej ne zabavaš?

—Da, zabavam se, a bolj srečna sem, kadar sva sama, daleč proč od teh tujcev, ki na-ju prav nič ne brigajo, a naju gledajo sovražno ali radove-dno.

Na Naolino željo sta skraj-šala poročno potovanje in se vrnila v San Francisko. S sil-nim zadovoljstvom sta prišla nazaj domov, kjer ju je sprejel indijski sluga, zvesti Tolliam, v njiju vili, ki sta jo imenovala "Vilo sreče."

—Nikjer nama ne more biti bolj kot tu, je rekla Naola.

In z roko mu je pokazala na sliko, ki se jima je nudila z vi-linega okna, razgled na veliko uristanisce, polno la di j vseh narodov, in morski zaliv, na čegar desni se je prelivala mo-dri Pacifični ocean, na levi pa so se dvigali v nebo ostri vrho-vi pogorja Mateo.

Ko se je Tolliam odstranil, sta se Lionel in Naola nehoté spomnila strašne drame, ki se je dogodila v grobnici sveti-šča. Do tega trenutka nista ves čas o tem spregovorila be-sedice. Naola je postala tiha in zamišljena.

—Dvomim, je dejala, naen-krat, da ona Misterija še živi. Njeni ljudje so bili tako ne-previdni in so prižgali svete sveče, kar je povzročilo straš-no katastrofo. Skoraj gotovo jo je eksplozija ubila. Prepri-čana pa sem, da ni mogla od-nesti niti enega komada od za-klada v templju. Danes leži zlati rudnik, kakor tudi grob-nica, globoko pod vodo.

—Na eno stvar mislim, je dejal Lionel smeje, da je nam-reč vse to bogastvo tvoja last.

—Vendar ne govoriš resno je v grozi vzključila mlada že-na. To zlato je proketo!

—Res je; ti okrvavljeni za-kladi bi nama ne prinesli sre-če. Srečna sva, čemu bi skuša-la postati še bolj bogata?

Naola je poljubila svojega soproga na čelo in šla v svoje sobe, Lionel pa, ki je ostal sam, je stopil v salon, ki mu je slu-žil kot delavnica.

Prav rad je bival v tej sobi, v kateri je imel umetnine, ki jih je ljubil.

—Moja ljuba mala Naola govori istino, si je dejal; več ko je človek doma, tem bolje je. Včasih sem ljubil vrato-lomna potovanja in pustolov-ščine, danes pa me ni volja iti nikamor. Brezdvomno sem našel svoj cilj, ki sem ga instink-tivno iskal na svojih potova-njih po svetu; da ljubim in da sem ljubljen.

Sedaj je čutil, da ne more več živeti brez Naole. Če ni bi-la poleg njega, se nikjer ni za-baval in nič ga ni zanimalo. Treba je bilo, da je vedel, da je v njegovi bližini; le tedaj je bil popolnoma miren.

Sicer je pa mlada žena z vso pozornostjo skrbela zanj in mu ni nikoli storila niti najmanj-še nepravilike.

Vedel je, da mu je treba re-či le besedo in ona prihiti na mah, vsa nemirna, da zve, kaj bi želel od nje.

—V istini, si je dejal, mi-slim, da ni mnogo mož, ki so tako srečni kot jaz...

Ni končal svoje misli: Tol-liam je vstopil ves vznemirjen.

—Kaj je? je vprašal Lionel slabe volje.

—Neka dama želi z vami go-voriti.

—Ali ti nisem dal povelja,

da ne sprejemam nikogar?

—Da, a ta dama se ne da odpraviti. Menda vam ima nekaj silno važnega povedati.

—Ali ti je povedala svoje ime?

—Misterija! je zajeceljal In-

dijec, ki ga je kar dušilo.

—Dobro, naj pride! je de-jal Lionel mirno. Vsekakor mi je ljubše tako.

Trenutek pozneje je uvedel Tolliam konteso Saro v delav-ni salon.

Clubmobile "Iowa," to je vojaška kantina na kolesih. Take kantine imajo naša dekleta ki služijo v WAC oddelkih v Angliji in se potem znjimi vozijo iz kraja v kraj, kjer bivajo ameriški vojaki, katerim postrežejo s toplo kavo, čajem in pa krofi. Naši fantje so tega tako veselji, da se jim prav nič ne "friznaga" zaplesati na cementnih tleh.

Zganja primanjkuje in "bootleggerji" so že pridno na delu s svojimi zalogami. Na sliki vidimo dva vladna agen-ta, ki sta zasledila "bootlegarsko" zalogo in jo sedaj pridno uničujeta. Eden razbija steklenice in drugi pa pridno toči dragoceno pijačo v lijak.

In Loyal Support

of our fighting men. we have pledged ourselves to remind every American to buy more War Stamps & Bonds • Now

PETO POGlavJE

Pred bojem.

Ko je Misterija vstopila, je dvignila krajce svojega velike-ga klobuka in odpela ovratnik svojega plašča. Smehlja se je stopila v sredo salona, med tem ko ji je Lionel z ledeno uljudnostjo pokazal naslonjač. Sedla je, pogledala radovedno okoli sebe in s čisto ameriško prostostjo vzela cigareto z Li-onelove mize ter si jo zapalila. neženirano.

—Saj dovolite? je dejala.

—Ali bi lahko zvedel, je de-jal nekoliko trpko, kaj mi pri-naša čast vašega obiska?

—Predvsem sem prišla, da se vam zahvalim za vašo po-moč v svetišču. Brez vas bi me

bili gotovo žrtvovali onemu gr-demu kamenitemu maliku.

Te besede je izpregovorila s tako ironičnim naglasom, da je bil njih smisel popolnoma spremenjen in je Lionel razu-mel, da Misterijina hvaležnost ne more biti resna. Vkljub te-mu je dejal:

—Ne zahvaljujete se mi storil sem samo to, kar bi bil vsak ameriški državlján, vsak pravi gentleman storil na mo-jem mestu.

—Res je. Zato vam hočem tudi priznati, da to ni glavni namen mojega obiska. Govorim hočem z vami čisto odkrito. Ja sem vedno tako iskrena, da lje-dem prej javim, če jih hočem napasti.

Dobila je odlikovanje, pa nikar ne mislite da ženskin, ampak sivka, ki stoji poleg nje. Ta sivka se je odlikovala s tem, da je producirala v 350 dneh 1,100 funtov svojega masla (butter), kar je vredno v "pointcih" 17,600 rjaveh.

Lepa božična darila

Pri nas dobite lepo izbiro pripravnih in koristnih bo-žičnih daril. Pridite in si izberite, dokler je še velika zalo-ga. Plačate nekaj malega na račun in mi vam spravimo iz-brano do božiča.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Avenue
JOHN SUSNIK, lastnik

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

**KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA**

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki... Posluje že 50. leto

Članstvo 38,200 Premožanje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, po-šten in nadsolventni podporni organizaciji,

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti-bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, po-trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.